

Sarajevo, 28.01.2019. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
21.01.2019.- 25.01.2019.

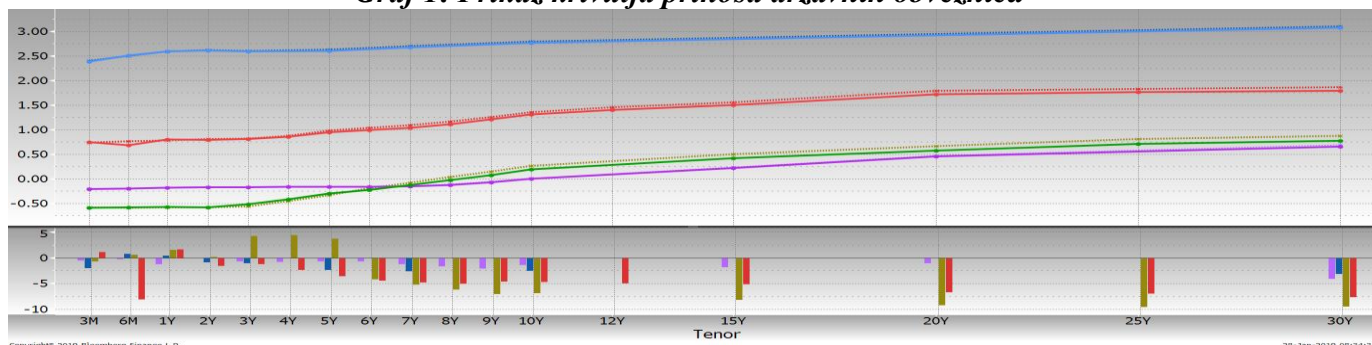
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	18.1.19		25.1.19		18.1.19		25.1.19		18.1.19		25.1.19		18.1.19		25.1.19	
2 godine	-0,58	-	-0,58	→	2,61	-	2,61	→	0,81	-	0,80	↘	-0,17	-	-0,17	→
5 godina	-0,33	-	-0,30	↗	2,62	-	2,60	↘	0,98	-	0,94	↘	-0,15	-	-0,16	↘
10 godina	0,26	-	0,19	↘	2,78	-	2,76	↘	1,35	-	1,31	↘	0,02	-	0,00	↘

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	18.1.19	-	25.1.19
3 mjeseca	-0,545	-	-0,551
6 mjeseci	-0,592	-	-0,586
1 godina	-0,553	-	-0,542

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 25.01.2019. godine (pune linije) i 18.01.2019. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

Prema prognozama MMF-a, objavljenim protekle sedmice, očekuje se da bi globalni ekonomski rast tokom ove godine mogao da iznosi 3,5%, što je za 20 baznih poena manji podatak od prethodnih, oktobarskih očekivanja, dok se u narednoj godini očekuje rast od 3,6%, što je za 10 baznih poena manji podatak od prethodno očekivanog. Prema procjenama MMF-a globalni ekonomski rast je tokom 2018. godine iznosio 3,7%.

EUROZONA

Prinosi sigurnijih obveznica eurozone su zabilježili smanjenje u odnosu na prethodnu sedmicu na svim dijelovima krive prinosa pod uticajem slabijih ekonomskih podataka objavljenih u posmatranom periodu, kao i nakon što je poruka sa prošlosedmične sjednice UV ECB ukazala na povećani rizik o usporenju privrednog rasta. Izuzetak su prinosi njemačkih petogodišnjih obveznica, koji su u posmatranom periodu bilježili rast, ali zbog emisije nove obveznice koja je postala novi benčmark za petogodišnje njemačke (evropske) obveznice. Prinosi italijanskih obveznica su, takođe, smanjeni sa najvećim padom izraženim kod desetogodišnjih obveznica. Ministar finansija Italije Tria je izjavio da, sudeći prema ekonomskim fundamentima Italije, razlika između desetogodišnjih njemačkih i italijanskih obveznica ne bi trebalo da bude veća od 150 baznih poena (trenutno se kreće oko 250 baznih poena) te da očekuje da će ova razlika nastaviti da se smanjuje nakon što je postignut dogovor sa EU oko budžeta zemlje. Što se tiče problema sa kojima se suočava određeni broj italijanskih banaka, Tria je izjavio da on ne vidi sistemski rizik, ali da

se prati razvoj događaja. Emisija obveznica zemalja Južne Evrope, kao što su Italija, Španija i Portugal, tokom ovog mjeseca je privukla rekordne ponude investitora u iznosu od 106 milijardi EUR, što je za 14% više u poređenju sa istim periodom prije godinu dana. Navedeno je uticalo na pad prinosa ovih obveznica, koji, ipak, i dalje nude relativno visoke prinose u poređenju sa ostalim obveznicama ove regije.

ECB je u skladu sa očekivanjima zadržala referentnu kamatnu nepromijenjenu na nivou od 0,0%, sa naglaskom da je i dalje potrebna stimulatívna monetarna politika kako bi se dostigao ciljani nivo inflacije u srednjem roku. ECB očekuje pad inflacije tokom dolazećih mjeseci zbog cijene nafte. Na pratećoj pres konferenciji predsjednik Draghi je izjavio da će kamatne stope ostati nepromijenjene najmanje tokom ljeta tekuće godine, a ECB će nastaviti da vrši reinvestiranje sredstava dospjelih obveznica koje su kupljene putem programa kvantitativnih olakšica, duži vremenski period i nakon prvog povećanja kamatnih stopa. **Što se tiče rizika po privredni rast, Draghi je potvrdio da su izgledi „pomjereni ka dolje“, odnosno da su objavljeni ekonomski podaci bili lošiji od očekivanja.** Ova izjava je drugačija u poređenju sa onom sa decembarske sjednice, kada su rizici opisani kao „uglavnom izbalansirani“, što dovodi do zaključka da je odgađanje prvog povećanja referentne kamatne stope ECB postalo izvjesno. Uprkos vidljivom rastu rizika, Draghi je izjavio da na sjednici nije raspravljano o implikacijama rizika na smjernice o budućoj monetarnoj politici, navodeći snagu tržišta rada regije i rastuće plate kao faktore koji bi trebalo da doprinesu rastu stope inflacije u srednjem roku. Prije ove sjednice na tržištu se špekulisalo da bi ECB mogla saopštiti detalje o mogućem ponovnom uvođenju dugoročnog finansiranja banaka (TLTRO), za koje je Draghi rekao da je nekoliko članova UV spomenulo, ali da nije donijeta odluka o tom pitanju.

MMF je, zajedno sa smanjenim globalnim izgledima, smanjio i prognoze privrednog rasta eurozone sa 1,8% iz 2018. godine, na 1,6% u 2019. godini, što je za 0,3% manje u poređenju sa prognozama od prije tri mjeseca. ECB je objavila smanjene prognoze profesionalnih prognozera. Prognoze inflacije za eurozonu za 2019. godinu su smanjene na 1,5%, za 2020. godinu iznose 1,6%, za 2021. godinu 1,7%, dok su dugoročne prognoze ovog pokazatelja 1,8%. Prognoze za rast GDP-a u 2019. i 2020. godini iznose po 1,5%, u 2021. godini 1,4%, a dugoročne prognoze GDP-a su 1,5%.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Indeks povjerenja potrošača – EZ (prelim.)	JAN	-6,5	-7,9	-8,3
2.	ZEW indeks povjerenja investitora – Njemačka	JAN	-18,5	-15,0	-17,5
3.	Ifo indeks poslovnog povjerenja – Njemačka	JAN	100,7	99,1	101,0
4.	PMI kompozitni indeks – EZ (prelim.)	JAN	51,4	50,7	51,1
5.	Proizvođačke cijene – Njemačka (G/G)	NOV	2,9%	2,7%	3,3%
6.	Potrošnja stanovništva – Holandija (G/G)	NOV	-	2,0%	1,7%
7.	Industrijska proizvodnja – Austrija (G/G)	NOV	-	1,0%	5,7%
8.	Bilans budžeta – Belgija (u milijardama EUR)	DEC	-	-3,97	-8,95
9.	Stopa nezaposlenosti – Finska	DEC	-	5,4%	6,2%
10.	Broj nezaposlenih – Francuska (u '000)	IV kvartal	-	3.418,6	3.456,8

SAD

Početkom protekle sedmice, odnosno u ponedjeljak, finansijsko tržište u SAD je bilo zatvoreno zbog praznika. Prinosi američkih obveznica su na sedmičnom nivou zabilježili u srednjem i dugom roku samo blago smanjenje, dok se u kraćem roku nisu značajno mijenjali. Proteklu sedmicu su obilježile zabrinutosti zbog pooštrenih trgovinskih odnosa SAD i Kine, što izuzetno nepovoljno utiče na globalni ekonomski rast. Učesnici na finansijskim tržištima pažljivo prate informacije i o pregovorima ove dvije zemlje, ali je sekretar za trgovinu SAD Wilbur Ross izjavio krajem protekle sedmice da su SAD i Kina „miljama“ daleko od rješavanja problema u svojim trgovinskim odnosima. Iako je iz MMF-a tokom protekle sedmice objavljen izvještaj u kojem je navedeno da su smanjene prognoze globalnog ekonomskog rasta, zbog pooštrenih trgovinskih odnosa SAD i Kine, prognoze rasta privrede SAD se nisu mijenjale u tom periodu u odnosu na oktobarske. U ovom izvještaju je navedeno da bi privreda SAD tokom tekuće godine mogla bilježiti rast od 2,5% na godišnjem nivou, a tokom 2020. godine rast od

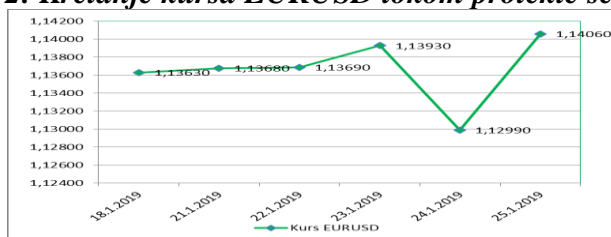
1,8%. Prema procjenama MMF-a, ekonomski rast SAD u 2018. godini je iznosio 2,9%. U izvještaju se, takođe, navodi da je ekonomski rast SAD i dalje iznad trenda, ali da činjenica, da su brojne državne institucije zatvorene zbog nepostizanja dogovora o finansiranju Federalne administracije SAD, predstavlja rizik i da je uticala na raspoloženje na finansijskim tržištima, kao i na smanjenje prinosa američkih obveznica. Ipak, kraj protekle sedmice je obilježilo postizanje dogovora američkih zakonodavaca o privremenom finansiranju federalne administracije SAD do 15.02.2019. godine, što predstavlja rok do kojeg bi republikanci i demokrate trebalo da postignu konačan dogovor o izgradnji zida na granici sa Meksikom i imigracionim zakonima, a što su glavni uzroci nesporazuma između dvije najveće stranke američkog Kongresa. Tokom ove sedmice se održava redovni sastanak FOMC-a, na kojem se ne očekuje izmjena monetarne politike Fed.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red.br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Indeks cijena nekretnina (M/M)	NOV	0,3%	0,4%	0,4%
2.	Indeks prodaje postojećih kuća (M/M)	DEC	1,5%	-6,4%	2,1%
3.	Indeks vodećih ekonomskih indikatora (M/M)	DEC	-0,1%	-0,1%	0,2%
4.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Ričmonda	JAN	-2	-2	-8
5.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Kansas Sitija	JAN	3	5	6
6.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	19. JAN	218.000	199.000	213.000

USD je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD povećan sa nivoa od 1,1363 na nivo od 1,1406.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Početkom protekle sedmice premijerka May je predložila poboljšani prijedlog sporazuma u pokušaju da uvjeri veći broj zastupnika Konzervativne partije i partije iz Sjeverne Irske koje podržavaju ovaj plan, ali su Laburisti saopštili da May poriče neuspjeh svojih planova. Premijerka je naglasila šest zabrinjavajućih tačaka koje su iskazali lideri ostalih partija, a najvažniji jeste mogućnost Brexita bez sporazuma. U tu svrhu Laburistička partija predlaže amandman na prijedlog Vlade, o kojem će se raspravljati 29. januara, pozivajući na glasanje o brojnim načinima izbjegavanja neurednog ili Brexita bez sporazuma, a jedan od njih je i drugi referendum. Premijerka May je odbacila pozive na drugi referendum te je istakla da to šteti društvenoj koheziji i da podriva povjerenje u demokratiju, te je dodala da ne vjeruje da će postojati dovoljna većina za podršku drugom referendumu u Donjem domu Parlamenta. Laburisti su predložili amandman kojim nastoje prisiliti Vladu da Parlamentu da više vremena da razmotri i glasa o opciji sprečavanja Brexita bez sporazuma – što je put koji je May u više navrata odbila da odbaci. Između ostalih opcija, Laburisti smatraju da bi trebalo da bude trajna carinska unija sa EU, kao i „javno glasanje o sporazumu“ – oba prijedloga koja je premijerka May odbacila. Zakonodavci će raspravljati i glasati o narednom koraku 29. januara.

Guverner BoE Carney je izjavio da se mnogi biznisi u Velikoj Britaniji i dalje suočavaju sa problemima koji tek treba da budu riješeni, ako Velika Britanija napusti EU bez sporazuma o glatkom napuštanju. Carney je ponovio na panel diskusiji na Svjetskom ekonomskom forumu u Davosu da BoE ima prostora da djeluje u slučaju teškog Brexita, dodajući da bi se u takvom scenariju politika mogla kretati u oba smjera. Član Parlamenta Velike Britanije Hollingbery je izjavio da Velika Britanija očekuje da će imati većinu sporazuma koji su potrebni za repiliciranje postojećih trgovinskih sporazuma između EU i trećih

zemalja do kraja marta. Vlada je saopštila da očekuje da će obnoviti oko 40 sporazuma o slobodnoj trgovini sa trećim zemljama do momenta dok Velika Britanija napusti EU blok.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Rightmove cijene kuća (G/G)	JAN	-	0,4%	0,7%
2.	Zahtjevi nezaposlenih za pomoć	DEC	-	20.800	24.800
3.	Prosječne sedmične zarade bez bonusa	NOV	3,3%	3,3%	3,3%
4.	ILO stopa nezaposlenosti (mjerena kvartalno)	NOV	4,1%	4,0%	4,1%
5.	Pozajmice javnog sektora (u mlrd GBP)	DEC	1,1	2,1	6,3
6.	Poslovni optimizam	JAN	-25	-23	-16
7.	Hipotekarni krediti	DEC	38.800	38.779	39.205

Tokom protekle sedmice GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio pad sa nivoa od 0,88291 na nivo od 0,86420 (najniži nivo od kraja maja 2017. godine), dok je kurs GBPUSD povećan sa nivoa od 1,2872 na nivo od 1,3196.

JAPAN

Protekle sedmice održana je sjednica MPC BoJ, na kojoj nije došlo do promjene aktuelne monetarne politike, a što je u skladu sa očekivanjima. BoJ je nakon sjednice saopštila revidirane prognoze stope inflacije, te se, u skladu sa očekivanjima, tokom tekuće fiskalne godine prognozira smanjenje inflacije na 0,9% (prethodno prognozirano 1,4%), dok se za fiskalnu 2020. godinu očekuje nivo od 1,4% (prethodno prognozirano 1,5%). Navedeno još jednom potvrđuje činjenicu da je Japan i dalje daleko od postizanja ambicioznog ciljanog nivoa inflacije od 2%. Istovremeno, BoJ je saopštila da se za tekuću i narednu fiskalnu godinu prognoziraju stope GDP-a od 0,9% i 1,0% (prethodno prognozirano 0,8% za obje godine). MMF je objavio revidirane prognoze privrednog rasta Japana te se očekuje ekspanzija japanske privrede od 1,1% u tekućoj godini, što je povećanje od 0,2% u odnosu na prethodne prognoze, te je rezultat očekivanih poticaja od vladinih mjera potrošnje, čiji je cilj nadoknaditi negativne efekte povećanja poreza na promet.

Izgledi da će Japan u narednoj fiskalnoj godini utonuti u recesiju porasli su u protekla tri mjeseca, pokazali su rezultati Reutersove ankete, pod pritiskom usporavanja globalnog privrednog rasta, kao i rasta trgovinskih tenzija između SAD i Kine. Prema mišljenju anketiranih ekonomskih analitičara, japanska privreda će u trećem kvartalu ove godine, kada se planira navedeno povećanje poreza, zabilježiti kontrakciju od 3%, dok se za tekuću fiskalnu godinu očekuje ekspanzija od 0,8%, te usporenje na 0,6% u 2020. godini.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

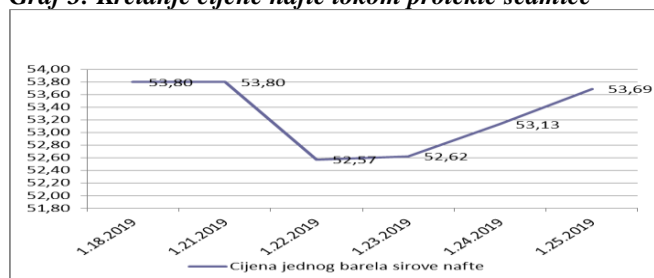
	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Trgovinski bilans (u mlrd JPY)	DEC	-42,3	-55,3	-737,7
2.	Izvoz (G/G)	DEC	-1,8%	-3,8%	0,1%
3.	Uvoz (G/G)	DEC	4,0%	1,9%	12,5%
4.	Indeks ukupne industrijske aktivnosti (M/M)	NOV	-0,4%	-0,3%	2,1%
5.	Porudžbine mašinskih alata (G/G) F	DEC	-	-18,3%	-17,0%
6.	PMI indeks prerađivačkog sektora P	JAN	-	50,0	52,6
7.	Vodeći indeks F	NOV	-	99,1	99,7
8.	Koicidirajući indeks F	NOV	-	102,9	104,6

JPY je tokom protekle sedmice blago deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio rast sa nivoa od 124,74 na nivo od 124,92. JPY je aprecirao u odnosu na USD, te je kurs USDJPY zabilježio smanjenje sa nivoa od 109,78 na nivo od 109,55.

NAFTA I ZLATO

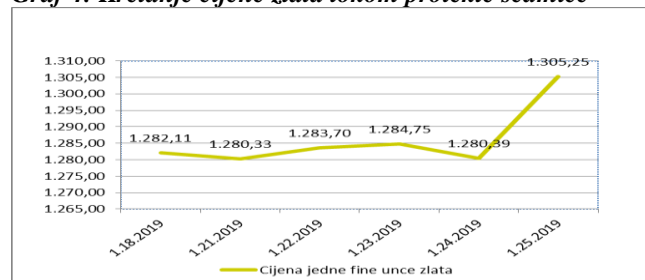
Na otvaranju njujorške berze u utorak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 53,80 USD (47,35 EUR). Njujorška berza nafte je bila zatvorena u ponedjeljak zbog praznika, ali je već tokom trgovanja u utorak zabilježen snažan pad cijene nafte pod uticajem objavljivanja podataka o MMF-ovom smanjenju nivoa očekivanog globalnog rasta tokom ove i naredne godine, objavljivanja podatka o najnižoj stopi ekonomskog rasta u Kini u posljednjih trideset godina, te zabrinutosti zbog tenzija u trgovinskim odnosima Kine i SAD, što je MMF naveo kao jedan od glavnih rizika za globalnu privredu. Međutim, nakon toga cijena nafte je bilježila rast, uprkos objavljivanju informacija o rastu američkih zaliha nafte za osam miliona barela i informacija da je broj američkih bušotina nafte povećan za 10 tokom prethodne sedmice. Doprinos rastu cijene nafte dala su politička previranja u Venecueli, jednoj od zemalja članica OPEC-a, čija je dnevna proizvodnja nafte oko 1,22 miliona barela na dnevnom nivou. Na zatvaranju tržišta u petak cijena nafte je iznosila 53,69 USD (47,07 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.282,11 USD (1.128,32 EUR). Tokom trgovanja u ponedjeljak cijena zlata nije bilježila značajne promjene, ali je već tokom trgovanja u utorak blago povećana pod uticajem faktora koji su uticali na smanjenje cijene jednog barela sirove nafte. Ipak, do četvrtka cijena ovog plemenitog metala se kretala u uskom rasponu, ali je tokom trgovanja u petak zabilježen značajan rast od skoro 25 USD na dnevnom nivou, na najviši nivo od maja prošle godine. Uticaj na ovakvo kretanje cijene zlata imala su politička previranja u Venecueli i drugim zemljama te neizvjesnost o pitanju kretanja globalnog ekonomskog rasta. Najveću zabrinutost zbog neizvjesnosti globalnog ekonomskog rasta izazivaju pooštreni trgovinski odnosi SAD i Kine, a prema anketi koju je sproveo Reuters, analitičari smatraju da bi dalje pogoršanje njihovih trgovinskih odnosa moglo uzrokovati jaku ekonomsku krizu na globalnom nivou, što bi moglo podstaći dalji rast cijene ovog plemenitog metala. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.305,25 USD (1.144,35 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.